༄། །ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག

མཛད་པ་པོ། ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེ།

དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

(སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དྲ་མཛོད།)

www.gomanglibrary.com

སྒོ་མང་ཁྲིད་ཆུང་ཕྱོགས་བསྒྲིགས།

[༠༨༣]

མཚན་བྱང་།

༄། །ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་བཞུགས་སོ། །

མཛད་པ་པོ། ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དྲ་མཛོད་ནས་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས།

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༨ ལོའི་ཟླ་བརྒྱད་པར།

པབ་ལེན་དྲ་གནས།

www.gomanglibrary.com

དཔར་གཞི་ཞུ་སྒྲིག་པ། འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

འཕྲུལ་དེབ་བཟོ་མཁན། ཤེས་ཚང་ལྷུང་སྒྲུབ།

དེབ་འདིའི་དཔར་གཞིའི་བདག་དབང་འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་དཔེ་མཛོད་ཁང་ལ་ཡོད་པས་ཚོག་མཆན་

མེད་པར་གང་བྱུང་དཔར་སྐྲུན་བྱ་མི་ཆོག

དཀར་ཆག

༄༅། །ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་བཞུགས་སོ། །

མཆོད་བརྗོད། 1

གཞན་ལུགས་དགག་པ། 4

རང་ལུགས་བཞག་པ། 20

༄༅། །ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་བཞུགས་སོ། །

མཆོད་བརྗོད།

ན་མོ་གུ་རུ་མཉྫུ་གྷོ་ཥ་ཡ། རྨད་བྱུང་མཛེས་སྡུག་ལང་ཚོ་ཕན་ཚུན་འགྲན་པའི་མཚན་དཔེས་རབ་སྤྲས་མཐོང་ན་མི་མཐུན་མེད་པའི་སྐུ། །ཟབ་ལྡན་ཡན་ལག་རེ་རེའང་མཐའ་ཡས་སྐད་དུ་སྒྲོག་པའི་དྲུག་ཅུའི་ཚངས་དབྱངས་བླ་ན་མེད་པའི་གསུང་། །མཁྱེན་པའི་ཆ་ཤས་རེ་ལའང་མ་ལུས་ཆོས་ཀུན་སྒྲིབ་ཐོགས་བྲལ་འཆར་ཉི་མ་འབུམ་ལས་གསལ་བའི་ཐུགས། །གདོང་བཞི་སྤྲིན་ཞོན་བདེ་འབྱུང་ནོར་གྱི་ལྷ་སོགས་དྲེགས་ལྡན་ཀུན་གྱིས་ཕྱག་བྱས་ཉི་མའི་གཉེན་ལ་འདུད། །བློ་གྲོས་མེས་པོ་ལས་རྒན་རྒྱལ་ཀུན་ཡབ་གཅིག་མཛད་ཀྱང་རྒྱལ་སྲས་གཞོན་ནུའི་ཚུལ། །ཆགས་ཐོགས་དམན་སོགས་དྲི་ཀུན་བཅོམ་ཀྱང་མཛེས་སྣེག་རིན་ཆེན་རྒྱན་འཕྱུང་འཕྲུལ། །གསང་གསུམ་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ཀྱང་གླེགས་བམ་རྫོངས་གཅོད་རལ་གྲིས་ཕྱག་མཛེས་པའི། །མཁྱེན་པའི་གཏེར་གྱི་བདག་སྙིང་པད་མར་བྱོན་ལ་རྣམ་དཔྱོད་བླ་མེད་མཆོག་གྲུབ་མཛོད། །གང་འདུལ་སྣ་ཚོགས་སྒྱུལ་པའི་གར་གྱིས་སྙེམས། །སྣ་ཚོགས་བརྗོད་ཀུན་སྙན་

ཚིག་རྒྱུད་དུ་འགྱུག །ངོ་བླ་རང་ལས་ཧྲེད་མིན་ཚངས་སྲས་ཀྱི། །མགྲིན་
མཆོར་ཕྱོན་ལ་གསར་བཤད་དབྱངས་ད་ལོངས། །འཛིགས་རུང་གཡང་
ལས་སྐྱོབ་བྱེད་ཐུབ་པའི་བསྟན། །ཡོག་བཤད་དྲི་མས་སྦགས་མིན་བདུད་
རྩིའི་ཚོགས། །འབྱེད་མཁས་འཛམ་གླིང་རྒྱན་གྱུར་བརྒྱད་བཅས་ལ། །རྒྱལ་
བ་རྣམས་ཀྱང་ད་དུང་འདུད་པ་སྙམ། །དུས་མཐར་སྙིགས་མའི་ཞུན་སྟུག་
མ་ལུས་བཅོམ་སླད་ཞལ་རས་བཞད་ལྡན་རྒྱལ་རྣམས་གསང་གསུམ་
མཐའ་ཀླས་གཅིག་བསྡུས་གང་། །བློ་གཏེར་ཧྲཱིཿཞུན་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་འཁྱིལ་
མཁས་བཙུན་བཟང་སོགས་ཡོན་ཏན་རྒྱལ་རྣམས་ལས་ལྷེ་སྐྱེ་རྒྱུའི་མགོན་
དུ་སྤྲུལ། །ཐུབ་བསྟན་རྫོགས་ལྡན་གསར་པར་རབ་བསྐྲུན་གྲགས་དཀར་
གདུགས་མཛེས་འོག་མིན་བར་བསྒྲེང་ཕན་བདེའི་གྲིབ་བསིལ་ཕྱོགས་
ཀུན་འཁོར། །མཚན་ཙམ་དྲན་ཀྱང་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་མ་ལུས་སྐྱོལ་
མཛད་མཉམ་མེད་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ལ་འདུད། །ཐུབ་བསྟན་
གསེར་རིའི་དབུས་ན་ཆེས་མཐོ་བའི། །ཕྱོད་བསྟན་ལྷུན་པོ་བཤད་སྒྲུབ་
རུས་སྦལ་གྱི། །ཁུར་དུ་འདེགས་མཁས་སྲས་ཀྱི་མཆོག་རྣམས་སོགས། །པཎ་
ཞྭའི་གཙུག་ཏོར་མཛེས་རྣམས་འཛམ་གླིང་རྒྱན། །བློ་བཟང་རྒྱལ་བ་གཉིས་
པའི་ལུགས་བཟང་ཁྲིར། །ལུང་རྟོགས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་སྒྲེང་མཁས་
པའི། །དབེན་ས་མཆོག་གི་སྤྲུལ་བའི་ཟློས་གར་ཕྱོད། །དཔལ་ལྡན་ཀ་ལ་
ཙཀྲ་ལས་གཞན་སུ། །མང་མང་ཕྱོགས་ཀུན་ཞུལ་དེ་དཔལ་ལྡན་མགོན་
ཕྱོད་མཁྱེན་བརྩེ་མཐུ་ནུས་ལ་འོས་དཔེ། །ཧྲིག་ཧྲིག་འདྲེན་བྱེད་སྟོང་ལྡན་
དབང་པོས་བཅོལ་ཀྱང་ཧྲེད་མིན་འདྲེན་མཆོག་ངག་གི་དབང་། །མཛེས་
མཛེས་ཕྲུག་ན་པུཎྜ་རི་ཀ་ལེགས་བསྣམས་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་གཉེན་

གཅིག་ཕྱུ། །མང་མང་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱ་མཚོ་སྒྲོ་མཛད་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཞབས་རྟག་ཏུ་སྙིང་དབུས་གཟིམས། །ཚོགས་གཉིས་གསེར་གྱི་ཐེམ་སྐས་རིམ་བརྒྱུད་ས་གསུམ་མཁས་མང་གིས། །ཅོད་པན་གྱིས་མཆོད་ལུང་རྟོགས་གདོང་ལྔའི་མཐོར་འདེགས་འཛམ་བུའི་ཁྲིར། །བཀོད་པའི་ཞབས་སེན་ལྷ་མིའི་དྲེགས་ལྡན་ཀུན་གྱི་གཙུག་ན་མཛེས། །འཛམ་དཔལ་ངུར་སྨྲིག་གར་མཛད་ཀུན་མཁྱེན་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོར་སྙིང་ནས་འདུད། །འཆད་རྩོད་རྩོམ་ལ་འཛམ་དབྱངས་གླེགས་རལ་ཅན། །བསྟན་ལ་དབང་བསྒྱུར་ཤིང་རྟ་ཆེ་རྣམས་ཟླ། །སྐྱེ་རྒུའི་གཉེན་མཆོག་ཟླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ལམ། །སྙོལ་མཛད་འཛམ་དབྱངས་རྣམ་གསུམ་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །ཕྱོགས་རིས་སྤྲོས་མེད་ཐུབ་གསུང་དཀའ་གནས་མདུད། །ལུང་རིགས་རལ་གྲིས་སོམ་ཉིའི་དྲ་བ་དང་། །ལྷན་ཅིག་གཅོད་མཛད་དོན་ཤེར་རྣམ་གཉིས་སོགས། །བདག་གི་ཡོངས་འཛིན་དེ་རྣམས་ཀུན་མཁྱེན་དངོས། །ལྡེམ་ལྡེམ་མགྲིན་པའི་འོ་མཚོར་སྨྲ་སྙོན་མའི། །འཛུམ་འཛུམ་དམར་བའི་མཆུ་སྒྲོས་བཞད་པ་ལ། །མཛེས་མཛེས་ཚེམས་ལས་ལུང་རིགས་འོད་སྒྲོས་པས། །ལྷང་ལྷང་ཏིང་འཛིན་སྒོ་བརྒྱ་ལྷག་པར་བཀྲ །སོ་སོ་རང་གིས་རིག་བྱ་རྣལ་འབྱོར་ཆོས། །འཁྲིག་འཁྲིག་ཚིག་སྦྱོར་ལུང་རིགས་མཐའ་ཡས་པས། །མཁས་མཁས་ཤིང་རྟ་ཆེ་མིན་དཔག་དཀའ་རྣམས། །ལྷུག་ལྷུག་མགྲིན་པའི་ལམ་ནས་དབྱུང་བར་བྱ། །རྣལ་འབྱོར་དབང་ཕྱུག་བྱེ་བ་གཤེགས་པའི་ལམ། །རང་ཡིད་གོམས་སླད་སྒྲོ་བས་བསྐུན་པ་ལ། །གང་ཟག་ལ་མིན་ཆོས་ལ་ཡིད་རྟོན་པའི། །དཔྱོད་ལྡན་དེ་དག་སྙན་དབང་འདིར་གསན་རིགས། །

གཞན་ལུགས་དགག་པ།

དེ་ལ་འདིར་དུས་གསུམ་གྱི་མཁས་གྲུབ་ཟུང་འབྲེལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞུང་ལམ་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་གཞི་བསམ་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ཙུང་ཟད་འཆད་པ་ལ། ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་སྤྱིར་བསྟན་པ། བསམ་གཟུགས་སྙོམས་འཇུག་གི་རྣམ་བཞག་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ལྷར་སྣང་གི་ལུགས་དགག །འཐད་ལྡན་གྱི་རང་ལུགས་བཞག དེ་ལ་རྩོད་པ་ངན་པ་སྤང་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་རྣམས་ན་རེ། ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། ཐོས་བྱུང་གིས་མིང་ལ་དམིགས་པ་དང་། བསམ་བྱུང་གིས་མིང་དོན་ལ་རེས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་དམིགས། སྒོམ་བྱུང་གིས་དོན་ལ་དམིགས་ཀྱི་ཡི་གེར་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་དང་གསུམ་པ་སླ། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེས་རེས་འགའ་ཡི་གེ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་དྲན་པར་བྱེད། རེས་འགའ་དོན་ལ་བརྟེན་ནས་ཡི་གེ་ལ་སེམས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་སྔོང་རྒྱལ་མ་ལོབ་པས་འཇུ་བ་ཕོ་ན་དགོས་པ་དང་། ཙུང་ཟད་ལོབ་པས་རེས་འཇུ་རེས་འཇུ་མི་དགོས་པ་དང་། ལེགས་པར་ལོབ་པས་འཇུ་བ་ལ་མི་ལྟོས་པར་རྒྱུ་ལ་རྒྱལ་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐོས་བྱུང་གིས་མིང་ལ་བརྟེན་དགོས། བསམ་བྱུང་གིས་རེས་བརྟེན་རེས་བརྟེན་མི་དགོས། སྒོམ་བྱུང་གིས་མིང་ལ་བརྟེན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར། མཛོད་ལས། ཐོས་སོགས་ལས་བྱུང་བློ་རྣམས་ནི། །མིང་དང་གཉིས་ཀ་དོན་ཡུལ་ཅན། །ཞེས་དང་། མཛོད་འགྲེལ་ལས། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་རྣམས་ན་རེ། ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ནི། ཞེས་སོགས་གསུངས།

ཁྱེ་སྨྲའི་འདོད་ཚུལ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ན་ཤེས་རབ་གསུམ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། འོ་ན། མིང་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་རབ་ཐོས་བྱུང་དང་། དོན་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་རབ་སྒོམ་བྱུང་དུ་ཐལ། ཐོས་སྒོམ་གྱི་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀྱི་དོན་འཐད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་ཤེས་རབ་གཉིས་གང་རུང་ཡིན་ན། ཐོས་སྒོམ་གྱི་ཤེས་རབ་གང་རུང་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མིང་དོན་ལ་རེས་ཀྱིས་སེམས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་རེས་མིང་ལ་སེམས་པའི་དེ་ཆོས་ཅན། ཐོས་བྱུང་དུ་ཐལ། ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མིང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའམ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།

གཞན་ཡང་། དེའི་ནང་ཚན་གྱི་རེས་དོན་ལ་དམིགས་པའི་དེ་ཆོས་ཅན། སྒོམ་བྱུང་གི་དེར་ཐལ། དོན་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། བསམ་བྱུང་གི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གཞན་ཡང་། བསམ་བྱུང་གི་མེད་པར་ཐལ། མིང་ལ་གང་བརྟེན་ཐོས་བྱུང་དང་། དོན་བྱུང་སྒོམ་བྱུང་གང་ཞིག །མིང་དོན་ལ་རེས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་བརྟེན་པའི་ཤེས་རབ་དེའི་ཆ་རྣམས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ་སོང་འདུག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར། མཛོད་འགྲེལ་ལས། གཞན་དག་ན་རེ། རྟོགས་པ་འདི་ལ་ནི་མིང་ལ་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། དོན་ལ་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྒོམ་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་

པར་འགྱུར་བས་བསམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་གྱི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཉམ་མེད་ཇོ་བོ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ལུགས་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པའི་བོད་ཀྱི་མཁས་བླུན་མང་པོ་ན་རེ། ཐོས་བསམ་གྱི་དུས་དང་སྒོམ་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། ཐོས་བསམ་གྱི་དུས་ཡུལ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་དགོས་པའི་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡང་ཡང་དཔྱད་དགོས། སྒོམ་གྱི་དུས་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་པ་དེ་ལ་ཧིང་འཛིན་སྒོམ་པ་མ་ཡིན་ཞིང་མན་ངག་གིས་ཧིང་འཛིན་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་སྒོམ་པ་ཡིན་པས་དཔྱད་མི་ཉན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མདོ་དང་པཎྜི་ཏའི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་རྣམས་ནི་ཐོས་བསམ་གྱིས་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་ཕྱིར་དང་ཕྱིའི་གོ་རྒྱ་གཅོད་པ་ཙམ་གྱི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྒོམ་ཞེས་པ་འཇོག་སྒོམ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཐོས་བསམ་མང་པོ་བྱས་པ་དག་སྒོམ་དུས་སེམས་འཕྲོ་བ་མང་བས་སྒོམ་བྱེད་ན་མཁས་པ་ལས་ཐོས་བསམ་མང་པོ་མི་ཤེས་པའི་མི་བླུན་པོ་དག་བཟང་བའི་ཕྱིར།

དེ་དག་གི་སེམས་མི་འཕྲོ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་རྟོག་བདུད་ལས་ཡིན་པས་དེ་མང་མི་ཉན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ཏེ། བེ་བུམ་སྔོན་པོའི་རྩ་བ་ལས། ཁ་ཅིག་ཐོས་བསམ་དུས་ན་རིགས་པས། །རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ནས། །སྒོམ་དུས་མི་རྟོག་འབའ་ཞིག་སྒོམ་ཟེར། །ཞེས་དང་། ལམ་རིམ་ལས། གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པའི་གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་མན་ངག་ཏུ་འཆར་བ་ལ་བློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པ་རྣམས་ན་རེ། ལམ་སྒོམ་པའི་ཚེ་ནི་ཡུལ་ལ་ཡང་ཡང་མི་དཔྱོད་པར་འཇོག་སྒོམ་ཁོ་ན་བྱ་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་གསུངས། ཁྱེད་རྣམས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་དེ་གཏན

ནས་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ནི་སྒོམ་དང་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་ཕྲ་མོ་ཙམ་ཡང་གཏན་ནས་མི་ཤེས་པའི་བླུན་ཚིག་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་ལུང་རིགས་མཐའ་ཡས་ཀྱི་ཞེས་པ་འབབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒོམ་ཡིན་ན་འཇོག་སྒོམ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཡང་མ་ཁྱབ། མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཐོས་བསམ་ཙམ་དང་། ཕྱིའི་གོ་རྒྱ་གཅོད་པ་ཙམ་གྱི་ཆེད་ཡིན་པའང་མི་འཐད། སྒོམ་བྱེད་ཚེ་མཁས་བླུན་གཉིས་ལས་བླུན་པོ་བཟང་བའང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། འོ་ན་སྒོམ་ཡིན་ན་རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་འཛིན་ཁོ་ནའི་སྒོམ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྷག་མཐོང་སྒོམ་པའི་དཔྱད་སྒོམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དཔྱད་སྒོམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷག་མཐོང་སྒོམ་པའི་དཔྱད་སྒོམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲའི་སྒོམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷག་མཐོང་སྒོམ་པ་ལ་གཙོ་བོར་དཔྱད་པའི་སྒོས་སྒོམ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་གཟུགས་བརྙན་དེ་དག་ལ་ཤེས་བྱའི་དོན་དེ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་དང་། ཡོངས་སུ་དཔྱོད་པ་དང་། བཟོད་པ་དང་། འདོད་པ་དང་། བྱེ་བྲག་འབྱེད་པ་དང་། ལྟ་བ་དང་རྟོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལྷག་མཐོང་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་དང་། ཀུན་བཏུས་ལས། ལྷག་མཐོང་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཆོས་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། ཡོངས་སུ་དཔྱོད་པར་བྱེད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒོམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་རབ་སྒོམ་པའི་སྒོམ་ཡོད་པའི་

ཕྱིར། བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སོ་བདུན་སྒོམ་པའི་སྒོམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེའི་ནང་ན་ཤེས་རབ་དང་ཏིང་འཛིན་སྒོམ་པ་རེ་ཡོད་འདུག་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སླ། མ་ཁྱབ་མཚམས་ལ་རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཉན་ས་ལས། དེ་ལ་རྣལ་འབྱོར་བ་སྒོམ་པ་གང་ཞེ་ན། སྨྲས་པ། རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །གཉིས་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། འདུ་ཤེས་སྒོམ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སྒོམ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སྒོམ་ཡིན་ན། ཞི་གནས་ཀོ་ནའི་སྒོམ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། སྒོམ་ཡིན་ན་འཇོག་སྒོམ་ཀོ་ན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། ཇི་སྙེད་པའི་ལྷག་མཐོང་སྒོམ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷག་མཐོང་སྒོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲའི་སྒོམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་གཉིས་ཀ་སྒོམ་པའི་ལྷག་མཐོང་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགོངས་འགྲེལ་དང་ཀུན་བཏུས་སོགས་ལས། རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ནང་གི་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཞེས་པ་ཇི་སྙེད་ཀྱི་ལྷག་མཐོང་སྒོམ་ཚུལ་དང་། རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཞེས་པ་ཇི་ལྟ་བའི་ལྷག་མཐོང་སྒོམ་ཚུལ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིའི་ཐད་ཀྱི་ཀུན་བཏུས་འགྲེལ་བ་རྒྱལ་སྲས་མ་ལས། དེ་ལ་སྤྱོད་པ་རྣམ་པར་སྦྱོང་བ་ལ་དམིགས་པའམ། མཁས་པ་ལ་དམིགས་པའམ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པར་སྦྱོང་བ་ཡང་རུང་སྟེ། ཇི་སྙེད་ཡོད་པས་རྣམ་པར་འབྱེད་པའོ། །ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོད་པས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའོ། །ཞེས་དང་། ཉན་ས་ལས། སྤྱད་པ་རྣམ་པར་སྦྱོང་བའི་དམིགས་པ་དང་། མཁས་པའི་དམིགས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པར་སྦྱོང་

བའི་དམིགས་པ་དག་ལ་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་འབྱེད་པར་བྱེད་དོ། །ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་དོ། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལམ་རིམ་ལས་ཀྱང་། དེ་ལ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ནི་ཇི་སྙེད་འབྱེད་པའོ། །རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ནི་ཇི་ལྟ་བ་འབྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒོམ་རིམ་དག་ཏུ་ཏིང་འཛིན་ཐམས་ཅད་ཞི་ལྷག་གིས་བསྡུས་པར་བཤད་པ་དང་། ཤཱཀྱ་པས། ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་ལྷག་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་། ཀུན་བཏུས་ལས། དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་རྣམས་ནི་དམིགས་པ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་དང་། གྲོགས་དང་། སྒོམ་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལུས་ཚོར་སེམས་ཆོས་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་བཞི་པོ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལུས་སོགས་བཞི་ལ་སོ་སོར་དམིགས་ནས། ངོ་བོ་ཤེས་རབ་དང་དྲན་པ་གཉིས་གཙོ་བོར་བྱེད། གྲོགས་དེ་དག་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་འཛོག །སྒོམ་ཚེ་ལུས་སོགས་ལ་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དུ་དཔྱད་ནས་སྒོམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒོམ་ཚེ་ཆོས་ལུས་སོགས་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱད་དེ་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་ངེས་པར་བྱས་ནས་དྲན་པས་དེ་ལྟར་རྗེས་སུ་ལྟ་བའམ་དྲན་ནས་སྒོམ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཀུན་བཏུས་ལས། ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཤེས་རབ་དང་དྲན་པའོ། །ཞེས་དང་། སྒོམ་པ་གང་ཞེ་ན། ནང་གི་ལུས་ལ་སོགས་པ་ལ་ལུས་ལ་སོགས་པའི་རྗེས་སུ་ལྟ་བའོ། །ཞེས་དང་། ལུས་ལ་ལུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལྟ་བ་གང་ཞེ་ན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་བརྙན་གྱི་ལུས་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་

ཕྱིར་དང་། རྣམ་རྟོག་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་བརྙན་གྱི་ལུས་ཞེས་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དཔྱད་ཡུལ་གྱི་ལུས་ཀྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་རྟོག་དང་བཅས་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་མ་གྲུབ་ན། དེ་འདྲའི་ལུས་སོགས་དྲན་ཉེ་སྒོམ་པ་ཆོས་ཅན། ཏིང་འཛིན་ཕོ་ནའི་སྒོམ་དུ་ཐལ། སྒོམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཤེས་རབ་དང་དྲན་པ་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་སྒོམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཀུན་བཏུས་ལས། ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོར་འདུན་པ་སྒོམ་མོ། །ཞེས་པའི་ལུང་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དྲན་ཉེ་བཞི་སྒོམ་ཚེ་སྒོམ་མི་འདོད་པའི་ཉེ་ཉོན་གྱི་གཉེན་པོར་འདུན་པ་སྒོམ་པ་དེའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་བཏུས་ལས། བྱིང་རྒོད་གཉེན་པོར་རྩོལ་བ་དང་། ཞུམ་པའི་གཉེན་པོར་སྤྲོ་བ་དང་། གནོད་པས་སྐྱོ་བའི་ཉེ་ཉོན་གཉེན་པོར་མཐུན་པ་དང་། ཅུང་ཟད་ཙམ་གྱིས་ཆོག་འཛིན་ཉེ་ཉོན་གཉེན་པོར་ཕྱིར་ནུར་མེད་པ་དང་། བརྟེན་པའི་གཉེན་པོར་དྲན་པ་དང་། ལྷུང་བས་ཡིད་གཅིག་གི་གཉེན་པོར་ཤེས་བཞིན་སྒོམ་པ་སོགས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཀུན་བཏུས་རྣ་འགྲེལ་ཉན་ས་སོགས་ལས། བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་རེ་རེ་ལའང་སྒོམ་ཚུལ་མང་དུ་བཤད་པ་རྣམས་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་ནང་ཚན་དད་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་དང་། སྟོབས་ལྔ་རྣམས་དང་། བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་གི་དགའ་བ་དང་། ཤིན་སྦྱངས་དང་། བཏང་སྙོམས་སོགས་དང་། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཀྱིས་ཡང་དག་པའི་ལྟ་རྟོག་སོགས་རེ་རེ་ནས་སྒོམ་མི་རིགས་པའི་

ཕྱིར། དད་པ། བརྩོན་འགྲུས། དྲན་པ། ཏིང་འཛིན། ཤེས་རབ་དང་། བཏང་སྙོམས་སོགས་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒོམ་ཡིན་ན་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཡོ་ནའི་སྒོམ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་དག་གིས་མཚོན་ནས་མདོ་དང་། ས་སྡེ། བྱམས་ཆོས། བསླབ་སྤྱོད་སོགས་ནས་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་སོགས་དཔྱད་སྒོམ་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་དྲངས་ནས་བཀག་ན་ལུང་རིགས་ཀྱི་གནོད་བྱེད་བསྐལ་པའི་བར་དུ་བརྗོད་ནུས་པའི་ཚུལ་བསམ་པ་ཙམ་གྱིས་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །སྤྲོས་པས་ཆོག །

གཞན་ཡང་། ནས་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ལག་གི་ནས་ཇོག་གཅིག་པུ་དེ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། སྒོམ་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་འདོད་པའི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་དེ་ཡོ་ན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། ལེགས་སོ་ངོ་མཚར་ཆེ། གཞན་ཡང་། བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་རྣམས་ནི་ཐོས་བསམ་ཙམ་དང་། ཕྱིའི་གོ་རྒྱ་གཅོད་པ་ཙམ་གྱི་ཆེད་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་སྒོས་སྒྲིབ་པ་སྤོང་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྒྲུབ་པ་ལ་གཞོལ་བ་སྒྲུབ་པ་ལ་འབབ་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་དེ་དག་ཉིད་གཅིག་ཏུ་བཀླུམ་པ་དང་། གཅིག་ཏུ་བསྡུ་བ་དང་། གཅིག་ཏུ་བཏུལ་བ་དང་། ཕུང་པོ་གཅིག་ཏུ་བྱས་ཏེ་ཆོས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་གཞོལ་བ། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འབབ་པ། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་བབ་པ། བྱང་ཆུབ་ལ་གཞོལ་བ། བྱང་ཆུབ་ལ་འབབ་པ། བྱང་ཆུབ་ལ་བབ་པ། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་

གཞོལ་བ། མྱང་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་འབབ་པ། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་བབ་པ། ཞེས་སོགས་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སྡེ་སྣོད་དག་ནི་གསུམ་མམ་གཉིས་ཀྱང་རུང་། །བསྡུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་རྒྱུ་ནི་དགུར་འདོད་དོ། །ད་ནི་བག་ཆགས་རྟོགས་དང་ཞི་བ་དང་། །རབ་ཏུ་རྟོགས་པས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱེད། །ཅེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བར། དེ་ཡང་འཁོར་བ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་དང་། ཚོམས་ལས། སྲིད་པའི་ཟུག་རྔུ་གཅོད་བྱེད་ལམ། །ངས་ནི་ཁྱེད་ཅག་རྣམས་ལ་བསྟན། །ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་ལུང་རིགས་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་ནས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་ཁམས་དང་བསམ་པ་དང་བག་ལ་ཉལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གཟིགས་ནས། དེ་དག་སྒྲིབ་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཆོས་ཕུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་སོགས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་གདུལ་བྱ་གྲོལ་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་ཉམས་སུ་ལེན་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་སྒོས་ཉམས་སུ་ལེན་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་ལ་བསྒོམ་བྱའི་ཆོས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཐོས་བསམ་ཙམ་དང་ཕྱིའི་གོ་རྒྱ་ཙམ་གྱི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གཞན་ཡང་། མདོ་སྡེ་དེ་དང་དེ་བཤད་པ་ན་གང་ཟག་བྱེ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། སྟོང་ཕྲག་མང་པོས་དགྲ་བཅོམ་སོགས་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་ནང་ན་དེ་དག་གི་ཉམས་ལེན་སྟོན་པའི་ཚིག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཁྱེད་ཅག་སྟོན་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལས་མཁས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། སྟོན་པའི་བཀའ་རྣམས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་སྟོན་པའི་གདམས་ངག་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །ཁྱེད་རྣམས་གདུལ་བྱ་ལ་ཐར་ལམ་སྟོན་མཁན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་སླ། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་རྣམས་ལས་གཅིག་ཀྱང་རྩེ་གཅིག་ཏུ་ཐར་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་མི་མཁོ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ན་རྒྱལ་བ་ལས་མཁས་པའི་གང་ཟག་གཅིག་ཀྱང་མེད་པས་སྟོན་པའི་བཀའ་རྣམས་དགུགས་པ་དང་སྤོངས་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་སུམ་དུ་མ་གཟིགས་པ་མེད་ཅིང་དེ་ལས་ལྷག་པ་རྗོགས་ཚུལ་ཡང་མེད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་ཅིང་། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་འདྲའི་གོ་འཕང་བརྙེས་ནས་གདུལ་བྱ་ལ་ཐར་ལམ་སྟོན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། གང་ཕྱིར་རྒྱལ་ལས་ཆེས་མཁས་འགའ་ཡང་འཇིག་རྟེན་འདི་ན་ཡོད་མིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་དང་། བདེན་གཉིས་ལས། མཁྱེན་པའི་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་ཀྱང་། །ཤེས་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀུན་ཁྱབ་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་ལུང་རིགས་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར།

བྱས་པ་ལ་ཕོ་ན་རེ། ཐུབ་པའི་གསུང་དེ་དག་ཐོས་པས་ཚོག་གི་སྒོམ་མི་དགོས་པར་འདོད་ཟེར་ན། འོ་ན། ཐུབ་པའི་གསུང་དེ་དག་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་གྲོལ་བར་ཐལ། དེ་དག་གི་དགོས་པ་གདུལ་བྱ་གྲོལ་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པ་གང་ཞིག །དེ་དག་ཐོས་པ་ཙམ་ལས་སྒོམ་སོགས་དགོས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བསམ་པ་

དང་སྒོམ་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་ལ་དགོས་པ་རེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། དེ་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱི་སྒོམ་པ་གང་ཡིན་དེ་ནི་དོན་མེད་མིན། །དེ་ལྟར་བདེ་བར་གཤེགས་ཀྱི་བསྟན་པ་གང་ཡིན་དེ་ཡང་དོན་མེད་མིན། །གལ་ཏེ་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་དོན་མཐོང་འགྱུར་ན་སྒོམ་པ་དོན་མེད་འགྱུར། །གལ་ཏེ་མ་ཐོས་པར་ཡང་སྒོམ་འཇུག་འགྱུར་ན་བསྟན་པ་དོན་མེད་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐོས་བསམ་ཙམ་གྱིས་ཚོག་ཟེར་ནའང་། སྒོམ་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་། སྒོམ་ལམ་ཁས་ལེན་མི་དགོས་པར་ཐལ་བ་སོགས་རིགས་འགྲེ་བྱས་ལ་འཕེན་ནོ། །

གཞན་ཡང་། གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོ་དག་ནས་བཤད་པའི་ལམ་རྣམས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྒྲུབ་པ་ལ་སྒོམ་མི་དགོས་པར་ཐལ། སྒོམ་བྱེད་པ་ལ་གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོ་ལ་སུ་གང་གིས་ཀྱང་ཐོས་བསམ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། མ་ཁྱབ་ན། གང་ལའང་མ་བསླབ་པའི་དུད་འགྲོས་ཀྱང་དེ་ནས་བཤད་པའི་ལམ་རྣམས་སྒོམ་ཤེས་པར་ཐལ། དེ་ནས་བཤད་པའི་ལམ་རྣམས་སྒོམ་པ་ལ་སུ་གང་གིས་ཀྱང་ཐོས་བསམ་སྔོན་དུ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། སྒོམ་བྱེད་པ་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་བསླབ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཚོམས་ལས། དེ་བཞིན་འདི་ན་རིགས་སྐྱེས་པའི། །མི་ནི་བློ་གྲོས་ལྡན་གྱུར་ཀྱང་། །སྡིག་པ་དང་ནི་དགེ་བའི་ཆོས། །མ་ཐོས་བར་དུ་ཤེས་མི་འགྱུར། །ཞེས་དང་། སྐྱེས་རབས་ལས། ཐོས་པས་རྗེས་འཇུག་སྒྲུབ་པ་སྙིང་

པོར་བྱེད། །སྐྱེ་བའི་རྫོང་ལས་ཚོགས་ཚུང་ཐར་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། གལ་ཏེ་མ་ཐོས་པར་ཡང་སྒོམ་འཇུག་འགྱུར་ན་བསྟན་པ་དོན་མེད་འགྱུར། །ཞེས་རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་པས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། མདོ་དང་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་ལམ་རྣམས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་སྒོམ་མི་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་ཀྱི་སྒོམ་ཚུལ་དེ་མདོ་དང་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་སུས་ཀྱང་མ་བཤད་པར་ཐལ། དེ་དག་ནས་བཤད་པ་གང་ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་མི་སྒོམ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་དེ་དག་གི་ལུགས་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལ་སློབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། འཇུག་པ་ལས། སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཞབས་ཀྱི་ལམ་ལས་ནི། །ཕྱི་རོལ་གྱུར་ལ་ཞི་བའི་ཐབས་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་ལོག་རྟོག་རགས་པར་སྣང་བས་འགོག་པའི་ངལ་བ་ཆེར་མ་བྱས་ཏེ་སྤྲོས་པས་ཆོག་གོ །གཞན་ཡང་། སྒོམ་བྱེད་ན་མཁས་པ་ལས་བླུན་པོ་བཟང་ཟེར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལ་དེ་གཉིས་ལས་མཁས་པ་ཤིན་ཏུ་བཟང་བའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྒོམ་བྱེད་ཚེ་བློ་གྲོས་རྒྱ་བསྐྱེད་ནས་ལུང་རིགས་ཀྱིས་སྐྱོན་ཡོན་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་སྒོམ་པ་དེ་ངན་ལ། དེ་ལྟར་སྒོམ་མི་ཤེས་པར་བླ་མས་འདི་གསུངས་སོ་ཞེས་རྒྱུ་མཚན་མ་གོ་བར་མོས་མནོས་ཤུ་ཚུགས་བྱེད་པ་དེ་བཟང་བར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དུག་གསུམ་སོགས་

ལུང་རིགས་མཐའ་ཡས་པས་སྒྲུབ་འཕྲིན་ཅིང་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སོགས་ཡོན་ཏན་རྣམས་ལུང་རིགས་མང་པོས་དཔྱད་དེ་བསྐྱེད་ནས་ཉམས་ལེན་རྒྱ་ཆེ་བ་དེ་ངན་ལ། དེ་ལྟར་སྒོམ་མི་ཤེས་པར་སྟོར་ལྟར་མོས་མཉོས་ཤུ་ཚུགས་ཀྱི་བླུན་སྒོམ་དེ་བཟང་བར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉམས་ལེན་རྒྱ་ཆེ་ལ་གྲངས་མང་བ་དེ་ངན་ལ། བླུན་པོའི་མོས་མཉོ་དེ་བཟང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་རྒྱ་ཆེ་ལ་གྲངས་མང་བ་དེ་ངན་ལ། བླུན་པོའི་ཤུ་ཚུགས་དེ་བཟང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བསྐལ་ཆེན་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་གཉིས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསགས་པའི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་རྣམས་ངན་ལ། བླུན་པོ་བཟང་བར་ཐལ་ལོ། །ཚོགས་གཉིས་རྒྱ་ཆེ་བ་དག་ངན་ལ་བླུན་པོ་བཟང་བ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། རྗེའི་ཞལ་ནས། ཡང་སྒོམ་བྱེད་ཆེ་མཁས་བླུན་གྱི་ཉམས་ལེན་ལ་གྲངས་མང་ཉུང་ཞེ་ཡོངས། ཞེས་དང་། ལམ་རིམ་ལས། དེས་ན་ཐོས་པ་ཇི་ཙམ་མང་བ་ཙམ་དུ་ཞེས་སོགས་དང་། ཚུལ་དེས་སྒོམ་པ་མེད་པའམ་ཉུང་ན་ལམ་གྱི་སྒྲོག་དམ་པ་དྲི་མ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་མི་སྐྱེ་བ་དང་། སྐྱེས་ཀྱང་ཤེས་རབ་དེ་ཆེར་མི་འཕེལ་བས་ལམ་ལ་ས་ཚོད་ཅི་ཡང་མི་འབྱུང་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པ་ཁོ་ན་ལྟར་རོ། །

ཡང་བོད་པ་རིག་པ་སོགས་མང་པོ་ཞིག་ན་རེ། མཁས་པ་ཡིན་ན་དཔྱད་སྒོམ་ཁོ་ན་བྱ་སྟེ། མཁས་པས་སྒྲོ་འདོགས་ཕྱིར་གཅོད་ལྟ་རྟོག་ཕྱི་རུ་བྱེད། ཡུལ་དཔྱད་པས་དེ་འཛིན་གྱི་འཁྲུལ་པ་འཇིག་པའི་ཕྱིར། ཀུ་སུ་ལུ་པ་ཡིན་ན་འཇོག་སྒོམ་ཁོ་ན་དང་ལྟ་རྟོག་སོགས་ནང་དུ་བྱེད་དེ། རང་ངོ་རང་གིས་ཤེས་པ་དང་རྟོགས་པ་གཅིག་རང་ལ་སྐྱེ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར།

འོ་ན་མཁས་པས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་དཔྱད་སྒོམ་ཁོ་ནས་ཆོག་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་ཞི་གནས་ཙམ་ཡང་མ་ཐོབ་པར་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པ་ཞིག་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཞི་གནས་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཏིང་འཛིན་བརྟན་པོ་ཞིག་མ་སྐྱེད་བར་དུ་ཡུལ་ལ་ཇི་ཙམ་དཔྱད་ཀྱང་སེམས་གཡོ་དྲག་པས་ཉོན་མོངས་ལྡོག་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་ཞི་གནས་ཀྱི་འཛིན་རྩེ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། སེམས་ནི་རྣམ་པར་གཡེང་བའི་མི། །ཉོན་མོངས་མཆེ་བའི་ཕྲག་ན་གནས། །བཟླས་བརྗོད་དང་ནི་དཀའ་ཐུབ་སོགས། །ཡུན་རིང་དུས་སུ་སྤྱད་བྱས་ཀྱང་། །དེ་ཉིད་རིག་པས་དོན་མེད་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཚུང་ཟད་འོག་ཏུ་འཆད་དོ།།

ཀུ་སུ་ལུ་ཡིན་ན་འཇོག་སྒོམ་ཁོ་ན་མི་བྱེད་པར་ཐལ། དེས་ཀྱང་བླ་མ་དང་དཀོན་མཆོག་སོགས་ལ་དང་བ་ཤུགས་དྲག་དང་། མི་རྟག་པ་དང་འཁོར་འདས་ཀྱིས་སྐྱོན་ཡོན་རྣམས་ཀྱང་སྒོམ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བླ་མ་དང་དཀོན་མཆོག་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མང་དུ་དཔྱད་ན་དང་བ་ཤུགས་དྲག་སྐྱེ། འཁོར་འདས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡོན་མང་དུ་དཔྱད་ན་ངེས་འབྱུང་སོགས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འཁོར་བའི་སྐྱོན་མང་དུ་བསམ་ན་སྤོང་འདོད་སྐྱེ། ཐར་པའི་ཕན་ཡོན་མང་དུ་བསམ་ན་ཐོབ་འདོད་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ཆགས་ཡུལ་ལ་མཛེས་ཤིང་སྡུག་པར་སྒྲོ་འདོགས་མང་ན་འདོད་ཆགས་དྲག་པོ་སྐྱེ་བ་དང་། འགོ་བའི་ནད་ལ་འཇིགས་པ་མང་དུ་སྒོམ་ན་འཇིགས་པ་དང་འགོག་འདོད་ཀྱི་བློ་དྲག་པོ་སྐྱེ་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་

མཚམས་ལ་རྟགས་མ་གྲུབ་ན། ཀུ་སུ་ལུས་འཇོག་སྒོམ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་བྱེད་རྐྱེན་སེལ་ཐབས་མེད་པར་ཐལ། དེའི་རྐྱེན་པ་སེལ་ཐབས་མེད་པ་གང་ཞིག །བྱེད་པ་སེལ་ཐབས་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེས་མི་རྟག་པ་སོགས་སྐྱོ་ཤས་མི་སྒོམ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེའི་སེལ་ཐབས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབུ་མ་སྙིང་པོ་ལས། རྐྱེན་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་པའི། །ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཞི་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉན་ས་སོགས་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དཀོན་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་སོགས་དང་གཞན་ཡང་དངོས་པོ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་སྣང་བ་སོགས་ལ་དཔྱད་སྒོམ་སོགས་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་སེལ་ཐབས་ལ་དེ་དག་ལས་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དབུ་མ་སྙིང་པོ་ལས། ཞུམ་པ་དམིགས་པ་རྒྱ་ཆེན་དག །བསྒོམ་པའི་ཡངས་པ་ཉིད་དུ་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉན་ས་སོགས་ལས་ཀྱང་མང་དུ་ཡོད་དོ། །

གཞན་ཡང་། ཀུ་སུ་ལུའི་བྱམས་སྙིང་རྗེ་སྒོམ་ཚུལ་ཞིག་མེད་པར་ཐལ། དེས་སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་ཚུལ་དྲན་པའི་སྙིང་རྗེ། བདེ་བས་འཕོང་ཚུལ་དྲན་པའི་བྱམས་པ་སོགས་དཔྱད་ནས་སྒོམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། འཚང་རྒྱ་བར་འདོད་པའི་གང་ཟག་ལམ་ལ་སློབ་དགོས་ཤིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ན་ལམ་རིམ་ལས། ཚུལ་དེ་ལྟར་མི་ཤེས་པར་མཁས་པ་ཡིན་ན་དཔྱད་སྒོམ་ཁོ་ན་བྱ་ལ། ཀུ་སུ་ལུས་ནི་འཇོག་སྒོམ་ཁོ་ན་བྱའོ། །ཞེས་སྨྲ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རེ་རེས་ཀྱང་གཉིས་ཀ་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་སྔ་མ་དེ་དག་ཏུ་མ་ཟད་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་དག་གི་སྒོམ

ཡིག་ལས་ཀྱང་། ཏིང་འཛིན་བསྒོམ་དྲག་ན་ཇི་ཙམ་སྒོམ་གྱིན་སེམས་སྒྲོ་མི་ཐུབ་པ་དང་བརྗེད་ངེས་ཆེ་བས་དྲན་པ་རྒྱལ་བ་དང་སྤང་བླང་བྱེད་པ་ལ་ཡིད་རྒྱལ་ཏུ་འགྲོ་བ་འབྱུང་བ་དེ་ཏིང་འཛིན་བརྟན་པའི་དོན་དུ་བྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་བྱིང་བ་མཐུག་དྲགས་པའི་སྐྱོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་དྭངས་པ་འདུག་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། རྨུགས་པ་དང་བྱིང་བ་དབྱེ་བ་མ་ཕྱེད་པའི་སྐྱོན་ཏེ་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །

གོང་གི་རྟགས་མ་གྲུབ་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་གང་ཟག་གཞན་གང་ལས་ཀྱང་བརྗེད་ངེས་ཆེ་བ་དྲན་པ་རྒྱལ་བ་སོགས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གང་ཟག་གཞན་གང་ལས་ཀྱང་ཏིང་འཛིན་བརྟན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དུས་ནམ་ཡང་ཏིང་འཛིན་ལས་སླར་མི་ལྡང་བའི་ཚུལ་གྱིས་མངོན་དུ་བྱས་པའི་མཐར་ཐུག་གི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདེན་གཉིས་ལས། གང་ཚེ་ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་དང་། །བདག་ཉིད་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་བ། །དེ་ནི་མཚན་མ་མི་འབྱུང་ཕྱིར། །གནས་པ་བརྟན་ཕྱིར་མི་བཞེངས་སོ། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བར་བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་རྟོག་པའི་ས་བོན་མཐའ་དག་བག་ཆགས་དང་བཅས་ཏེ་རྩ་བ་ནས་བཏོན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མཚན་མ་མི་འབྱུང་ན་བཞེངས་པ་ལྟ་ག་ལ་ཡོད་ཅེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཆོས་ཀུན་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གྲུབ་དབང་དཔའ་བོས། ཤེས་རབ་ནང་ན་ཀུན་མཁྱེན་ལྟར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། མཛོད་ལས་ཀྱང་། ཁ་ཅིག་སྦྱངས་པ་ལས་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་ཏིང་འཛིན་སྦྱངས་ཀྱིན་དབང་རྣོན་དུ་འགྱུར་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྲིབ་པ་བསལ་གྱིན་དབང་པོ་རྣོ་རུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་

ཏེ། སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་གྱིས་ཆོས་ཀུན་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་མི་མཁྱེན་གྱི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡི་གེ་མང་བས་དོགས་ནས་དེ་ཙམ་ལས་མ་སྤྲོས་སོ། །

རང་ལུགས་བཞག་པ།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་འཐད་ལྡན་གཞག་པ་ལ། ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ། དབྱེ་བ། ས་མཚམས། གོ་རིམ། སེམས་རྟེན། དེ་གསུམ་བྱེད་ཚུལ། ཕན་ཡོན་དང་བདུན་ལས། ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་ནང་གི་ཐོས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། སྡེ་སྣོད་གསུམ་སོགས་ཀྱི་ཚིག་དོན་མ་ཐོས་པ་གསར་དུ་ལེན་ཅིང་འཛིན་པ་དང་བརྗེད་པ་བྱུང་བར་ཁ་ཏོན་ལ་བརྩོན་པ་ཅི་རིགས་སྐྱོས་གཞན་ལ་རྟེན་དགོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྡེ་སྣོད་ཀྱི་ཚིག་ཙམ་འཛིན་པ་མཚན་གཞི་ཡིན་ཏེ། མཛོད་འགྲེལ་ལས། དེའི་འོག་ཏུ་བདེན་པ་མཐོང་བ་དང་མཐུན་པའི་ཐོས་པ་འཛིན་པའམ། དོན་ཉན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་དང་། ཉན་ས་ལས། དེ་ཉན་པ་ནི་དམ་པའི་ཆོས་ཉན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་འདི་ན་ལ་ལ་མདོ་སྡེ་འཛིན་པའམ། འདུལ་བ་འཛིན་པའམ། མ་མོ་འཛིན་པའམ། ཞེས་པ་ནས། མདོ་སྡེ་དང་འདུལ་བ་དང་མ་མོ་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་ནི་དམ་པའི་ཆོས་ཉན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། བྱང་ས་ལས། དེ་ལ་ཐོས་པ་གང་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་ལ་མོས་པས་མདོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལེན་པ་དང་འཛིན་པ་དང་། ཁ་ཏོན་བྱེད་པ་ལ་མངོན་པར་བརྩོན་

པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་དང་། རྗེ་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས། སྔོན་ཚད་བློ་ཡུལ་མ་བྱུང་བའི། །ཚིག་གང་ཐོས་ནས་བློར་བཟུང་བ། །དེ་ལ་ཐོས་པ་ཞེས་བྱར་བཤད། །རྣ་བར་ཐོས་ཀྱང་བློར་མ་བཟུང་། །དེ་ལ་ཐོས་པའི་མིང་མི་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཆོས་ཅན། ངོ་བོ་ཡོད་དེ། རང་སྟོབས་ཀྱིས་བསམ་བྱུང་མ་སྐྱེད་ཀྱང་གཞན་བཤེས་གཉེན་ནམ་ལུང་ཚད་མ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཆོས་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་བློ་གྲོས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚིག་ཙམ་མམ་དོན་ངེས་པའི་ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ལྟ་བུ་མཚན་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བ་ལས། འདིར་གསུང་རབ་མཉན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་ཐོས་བྱུང་ཞེས་དང་། མཛོད་འགྲེལ་ལས། ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ནི་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་ཚད་མ་ཉིད་ལས་སྐྱེས་པའི་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ལམ་རིམ་ལས། དང་པོར་གཞན་ལས་ཉན་ནས་གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱེད། ཅེས་དང་། དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཚིག་འབྲུ་ལ་གནས་པ། ཞེས་པ་ནས། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ནང་གི་བསམ་པ་ཆོས་ཅན། ངོ་བོ་ཡོད་དེ། རིགས་པ་བཞི་སོགས་ལུང་རིགས་ཀྱིས་ཐོས་དོན་ལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བསམ་ནས་ཚད་མའི་ངེས་པ་འདྲེན་ཕྱིར་དུ་སེམས་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐོས་པའི་དོན་ལ་རིགས་པ་བཞིའི་སེམས་པ་ལྟ་བུ་མཚན་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཛོད་འགྲེལ་ལས། ཐོས་ནས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སེམས་པ་བྱེད་དོ། །ཞེས་དང་། ལམ་རིམ་ལས། དེ་ནས་ཐོས་པའི་དོན་དེ་རང་གིས་ལུང་དང་རིགས་པས་ཇི་ལྟ་བཞིན་དུ་བསམ་སྟེ་

རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱེད། ཅེས་དང་། བྱང་ས་ལས། སེམས་པ་གང་ཞེ་ན། རབ་ཏུ་དབེན་པར་ཆོས་ངེས་པར་སེམས་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བའི་དོན་ལ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་། ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་དང་། གདན་ལ་འབེབས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་དང་། ཉན་ས་ལས། སེམས་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་འདི་ན་ལ་ལ་གཅིག་པུ་དབེན་པར་སོང་སྟེ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་གནས་དྲུག་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། ཇི་ལྟར་ཐོས་པའི་ཆོས་དེ་དག་ཉིད་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒོས་སེམས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བསམ་བྱུང་ཆོས་ཅན། ངོ་བོ་ཡོད་དེ། ཐོས་པའི་དོན་ལ་རིགས་པས་དཔྱད་པ་ལས་ངེས་པ་རྙེད་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དང་སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ལྟ་བུ་མཚན་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྲེང་ལས། དེའི་དོན་རིགས་པས་བརྟག་པ་ལས་ངེས་པ་རྙེད་པའི་ཤེས་རབ་ནི་བསམ་བྱུང་ཞེས་དང་། མཛོད་འགྲེལ་ལས། བསམ་པ་ལས་བྱུང་བ་ནི་རིགས་པས་ངེས་པར་བརྟག་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དགོངས་འགྲེལ་ལས། བྱམས་པ་བསམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཚིག་འབྲུ་ལ་གནས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། སྒྲ་ཇི་བཞིན་མ་ཡིན་གྱི་ཞེས་པ་ནས། རིག་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྒོམ་པ་ཆོས་ཅན། ངོ་བོ་ཡོད་དེ། ཐོས་བསམ་གྱི་དོན་ལ་སྒྲོ་འདོགས་ཚད་མས་བཅད་དེ་ངེས་པའི་དོན་ལ་དཔྱད་འཇོག་ཅི་རིགས་ཀྱི་སྒོས་ཡིད་དོན་དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་གཡེང་བར་ཁ་ནང་དུ་ཕྱོགས་ཏེ། དོན་དེ་ཉིད་བསྟན་ཏེ་ཡིད་ལ་འདྲིས་པར་བྱེད་པ་དེ་དེ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར་ཏེ། དམིགས་པ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གཏོད་པའི་འཇོག་སྒོམ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒོམ་པའི་དཔྱད་སྒོམ་ལྟ་བུ་མཚན་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕར་ཕྱིན་འགྲེལ་བཤད་ཚིག་གསལ་ལས། སྒོམ་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡིད་དེའི་སྐལ་བ་ཅན་དུ་བྱེད་པའམ་དེའི་དངོས་པོར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་དང་། ལམ་རིམ་ལས། དེ་ལྟར་ཐོས་བསམ་གྱིས་ངེས་པར་བྱས་ཏེ་ཐེ་ཚོམ་དང་བྲལ་བ་ན་ཡང་དང་ཡང་དུ་འདྲིས་པར་བྱེད་པ་ལ་སྒོམ་པ་ཞེས་ཟེར་བས། ཞེས་དང་། གཞན་དོན་དོན་གཉེར་འགྲེལ་པ་ལས། ཡིད་དོན་དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་གཡེང་བར་ཁ་ནང་དུ་ཕྱོགས་ཏེ་དོན་དེ་ཉིད་བསྣན་ཏེ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་སྒོམ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡིན་ཞེས་དང་། མཛོད་འགྲེལ་ལས། བསམ་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པ་ལ་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བར་བྱེད་དེ། ཞེས་དང་། བྱང་ས་ལས། སྒོམ་པ་གང་ཞེ་ན། ཞི་གནས་དང་། རབ་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། བཏང་སྙོམས་ཀྱི་རྒྱུ་རྣམས་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་དང་བཏང་སྙོམས་གོམས་པར་བྱེད་པར་དགའ་བའི། ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། སྒོམ་པ་གང་ཞེ་ན། མདོར་བསྡུ་ན་རྣམ་པ་བཞིར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་དང་། ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་གོམས་པ་དང་། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ལ་མངོན་པར་དགའ་བའོ། །ཞེས་དང་། ཉན་ས་ལས། དེ་ལ་རྣལ་འབྱོར་སྒོམ་པ་གང་ཞེ་ན། སྨྲས་པ། རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། གཉིས་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། འདུ་ཤེས་སྒོམ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སྒོམ་པའོ། །དེ་ལ་འདུ་ཤེས་སྒོམ་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་པ་ནས་འོག་མ་ཐམས་ཅད་ལ་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་སྒོམ་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་

པ་ནས། དེ་ནི་འདུ་ཤེས་སྒོམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སྒོམ་པ་གང་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི་དང་། ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་བཞི་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞི་དང་། དབང་པོ་ལྔ་དང་། སྟོབས་ལྔ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་དང་། འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དེ། ཞེས་པ་ནས། ཡང་དག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གོམས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་འདྲིས་པ་དང་། ཀུན་ཏུ་བསྟེན་པ་སྒོམ་པ་དང་། ལན་མང་དུ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སྒོམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

སྒོམ་བྱུང་ཆོས་ཅན། ངོ་བོ་ཡོད་དེ། བསམ་བྱུང་གིས་ངེས་པའི་དོན་ལ་དཔྱད་འཇོག་ཅི་རིགས་ཀྱི་སྒོས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་དམིགས་ཏེ། གོམས་པ་ལས་བྱུང་བ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞི་ལྷག་གཉིས་ལྟ་བུ་མཚན་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྲེང་ལས། ངེས་པ་ཐྟེད་པ་དེ་ཉིད་རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་སྒོམ་པ་ལས་བྱུང་བ་ནི་སྒོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཏུ་འདོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། མཛོད་འགྲེལ་ལས། སྒོམ་པ་ལས་བྱུང་བ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། མདོ་དགོངས་འགྲེལ་ལས། སྒོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཚིག་འབྲུ་ལ་གནས་པ་དང་། ཚིག་འབྲུ་ལ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། སྒྲ་ཇི་བཞིན་དང་། དགོངས་པ་ཅན་ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་དང་མཐུན་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་གཟུགས་བརྙན་མངོན་དུ་གྱུར་པ་རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་ཆོས་ཤིན་ཏུ་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་རྣམ་པར་ཐར་བར་བྱེད་པའི་དོན་ཀྱང་སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པར་བྱེད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཐོས་

པ་ཆོས་ཅན། དཔེ་ན་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཉན་ཚུལ་གྱི་སྒོས་གཉིས། མཉན་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་སྒོས་གསུམ་དང་། ལྟ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཚིག་ཉན་པ་དང་དོན་ཉན་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚིག་ཙམ་བློ་ངོར་ལེན་པའམ་ཚིག་སྒྲུབ་ལུགས་སམ་ཚིག་གི་ཆ་ཕྱེད་ནས་ཉན་པ་ལྟ་བུའི་ཚིག་ཉན་པ་དང་། སྒྲ་མི་རྟག་པར་གཏན་ཚིགས་དུ་མས་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུའི་དོན་ཉན་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་འགྲེལ་ལས། ཐོས་པ་འཛིན་པའམ་དོན་ཉན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་དང་། ཉན་ས་ལས། ཉན་པ་དེ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་ཚིག་འབྲུ་ཉན་པ་དང་དོན་ཉན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྡེ་སྣོད་གསུམ་ཉན་པའི་ཐོས་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སྡེ་སྣོད་དག་ནི་གསུམ་མམ་གཉིས་ཀྱང་རུང་། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བར། དེ་ཐོས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། གདུལ་བྱ་རྗེས་སུ་འཛིན་ཕྱིར་རིག་པའི་གནས་ལྔ་དང་། དཔེ་བསྡུའི་སྒོས་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས། སེམས་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱོད་པའི་གཉེན་པོའི་སྒོས་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་ཉན་པའི་ཐོས་པ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་རྣམས་རིམ་བཞིན་དུ་གྲུབ་སྟེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། རིག་པའི་གནས་ལྔ་དག་ལ་མཁས་པར་མ་བྱས་ན། །འཕགས་མཆོག་གིས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་ཐོབ་མི་འགྱུར། །དེ་བས་གཞན་དག་ཚར་བཅད་རྗེས་སུ་གཟུང་ཕྱིར་དང་། །རང་ཉིད་ཀུན་ཤེས་བྱ་ཕྱིར་དེ་ལ་དེ་བརྩོན་བྱེད། །ཅེས་པ་རྩ་འགྲེལ་དང་། བྱང་ས་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བརྩལ་བ་གང་ཡིན་པ་ནི་རིག་པའི་གནས་ལྔ་པོ་འདི་དག་ཡིན་ཏེ། ནང་རིག་པ་དང་། གཏན་ཚིགས་རིག

པ་དང་། སྒྲའི་རིག་པ་དང་། ནད་གསོ་བའི་རིག་པ་དང་། བཟོ་དང་ལས་ཀྱི་གནས་རིག་པའོ། །ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་ཆོས་ཀྱི་ནན་ཏན་གྱིས་ཡང་དག་པར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དག་ལ་རྒྱ་ཆེར་ཡང་དག་པར་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བར་བྱེད་དོ། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རིག་པ་ཚོལ་བར་བྱེད་དེ། བསྟན་བཅོས་དེ་ཉིད་ལ་ཉེས་པར་བཤད་པ་དང་ཉེས་པར་བརྗོད་པ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཕས་ཀྱི་རྒོལ་བ་ཚར་བཅད་པའི་ཕྱིར་དང་། བསྟན་པ་ལ་མ་དད་པ་རྣམས་དད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། དད་པ་རྣམས་ཀྱང་ཕྱིར་ཞིང་འཕེལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། ཐམས་ཅད་ལ་དེ་ལྟར་མ་བསླབ་ན་རིམ་གྱིས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲིབ་པ་མེད་པ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། ཀུན་བཏུས་ལས། ཆོས་འདི་དག་གང་གི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་ཞེ་ན། ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཞེས་དང་། ཆོས་ཀྱི་ནང་ནས་དེ་དག་གི་དམིགས་པ་གང་ཞེ་ན། མདོའི་སྡེ་ལ་སོགས་པའོ། །ཞེས་དང་། མཛོད་ལས། སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོར་ནི། །ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་མཐུན་པར་གསུངས། །ཞེས་པ་དང་། དགོན་མཆོག་ཏླ་ལ་ལས། སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་ཅུ་གང་དང་གང་ཡིན་པའི། །ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་དེ་དང་དེ་དག་གིས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བློ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས་བྱང་སེམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་སོ་སོར་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ཆོས་སོ་སོར་ཡང་དག་རིག་པར་བཤད་པས་ཀྱང་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཐོས་བྱུང་གི་

བློ་ཆོས་ཅན། དབྱེ་བ་ཡོད་དེ། ཐོས་པ་ཇི་ལྟ་བ་ལྟར་གྱི་ཐོས་བྱུང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བསམ་པ་ཆོས་ཅན། དབྱེ་ན་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཇི་ལྟར་ཐོས་པ་བཞིན་གྱི་ཚིག་ལ་སེམས་པ་ཞིག་དང་དོན་ལ་སེམས་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཚིག་ལ་སེམས་པ་ཡོད་དེ། མིང་གཅིག་དོན་དུ་མ་ལ་འཇུག་ཚུལ་དང་། དོན་གཅིག་ལའང་མིང་ངམ་ཚིག་དུ་མས་སྟོན་ཚུལ་སོགས་སེམས་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་རིག་པར། ཚིག་དོན་བཅས་དང་། ཞེས་དང་། རྣམ་ཤེས་བྱ་ལམ་དང་ནི། །མྱ་ངན་འདས་དང་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ། །བསོད་ནམས་ཚེ་དང་གསུང་རབ་དང་། །འབྱུང་འགྱུར་ངེས་དང་ཆོས་ལུགས་ལའོ། །ཞེས་དང་། ཞིབ་མོ་རྣམ་འཐག་ཏུ། དག་ཕྱོགས་ས་དང་འོད་ཟེར་དང་། །ཕྱུགས་དང་མཐོ་རིས་དོན་དགུ་ལ། །མཁས་པས་གོ་སྒྲ་ངེས་པར་བཟུང་། །ཞེས་གསུངས།

ཚིག་གཅིག་དོན་དུ་མ་ལ་འཇུག་ཚུལ་ཡང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། རྒྱལ་སྲས་རྒྱལ་བའི་གཞི་དང་ནི། །རྒྱལ་བྱེད་རྒྱལ་བའི་མྱུ་གུ་དང་། །ཞེས་སོགས་དང་། འཆི་མེད་མཛོད་ལས། བདེར་གཤེགས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན། །ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས། །ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་བཅོམ་ལྡན་འདས། །བདུད་འདུལ་འཇིག་རྟེན་རྒྱལ་བ་པོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལ་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སེམས་པ་དང་། གཞལ་བྱའི་ཚུལ་གྱིས་སེམས་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ས་ལས། སེམས་པ་དེ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཤད་པའི་སེམས་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་ལྔ་སོགས་དབྱེ་བ་བྱས་ཤིང་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སེམས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་

ལྟར་དབྱེ་བ་བྱས་ཤིང་བསམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ལ་མཁས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ལྟག་མཐོང་སྒོམ་པའི་ས་བོན་འཇོག་པ་སོགས་ཀྱིས་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ས་ལས། བགྲང་བའི་རྣམ་པས་ཆོས་རྣམས་ལ་བགྲང་བའི་ཚུལ་གྱིས་སེམས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལྟར་བགྲང་བ་དང་གྲངས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཕུང་པོས་བསྟན་པ་ལ་སེམས་པར་བྱེད་པ་དང་། གོང་ནས་གོང་དུ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་ཚུལ་གྱིས་གྲངས་དང་བགྲང་བའི་རྣམ་པ་སེམས་པར་ས་དེ་ལ་ཚད་མེད་པའི་སྒོམ་འཇུག་པའི་ཚུལ་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞལ་བྱའི་ཚུལ་གྱིས་སེམས་པ་ཡོད་དེ། ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ནས་སངས་རྒྱས་སའི་བར་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་ལ་རིགས་པ་བཞིས་ཚུལ་བཞིན་དུ་དཔྱོད་ཅིང་བསམ་ནས་འཇལ་བར་བྱེད་པ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས། རིགས་པ་ནི་རྣམ་པ་བཞིར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ལྟོས་པའི་རིགས་པ་དང་། བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ་དང་། འཐད་པ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པའོ། །ཞེས་དང་། ཉན་ས་ལས། དེ་ལྟར་ན་རིགས་པ་བཞིས་ཕུང་པོ་བསྟན་པ་དང་། གཞན་གང་ཡང་རུང་བ་བསྟན་པ་ལ་ངེས་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིར་སྒྲུབ་བྱེད་ལ་རིགས་པའི་མིང་བཏགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རིག་པར་བྱེད་པས་ན་བྱེད་ལས་སམ་འདྲ་བའི་སྒོས་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིགས་པ་དངོས་ནི་ཚད་མ་ལ་བྱེད་རིག་པའི་ཕྱིར། ཀུན་བཏུས་རྣམ་བཤད་ཆོས་མངོན་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ་ལས། རིག་པ་དངོས་ནི་ཡུལ་ཅན་ཚད་མ་ལ་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་བཞིའི་རྣམ་

གཞག་ཙུང་ཟད་དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་དུ་བཤད་ཟིན་པས་འདིར་མི་སྤྲོ། བསམ་བྱུང་ཆོས་ཅན། དབྱེ་བ་ཡོད་དེ། ཇི་ལྟར་བསམ་པ་ལྟར་གྱི་ངེས་པ་རྙེད་པའི་རྗེས་དཔག་བཞི་སོགས་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྒོམ་པ་ཆོས་ཅན། དབྱེ་ན་དུ་མ་ཡོད་དེ། སྒོམ་ཚུལ་གྱི་སྒོས་གཉིས་ཡོད། དགོས་པའི་སྒོས་བཞི། རྟེན་གྱི་སྒོས་ལྔ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མི་དཔྱོད་པར་རྩེ་གཅིག་པའི་ཞི་གནས་དང་། སོ་སོར་དཔྱོད་པའི་ལྷག་མཐོང་གི་སྒོམ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒོམ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་ན་དཔྱད་འཇོག་གི་སྒོམ་གཉིས་སུ་འདུ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་འདུ་ཞིང་དེ་གཉིས་ཀྱང་ཞི་ལྷག་གི་སྒོམ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བསྒོམས་པའི་འབྲས་བུ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཞི་ལྷག་གི་འབྲས་བུར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཡོན་ཏན་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་ཕྱིར་དང་། ཐོབ་པ་མི་ཉམས་ཤིང་འཕེལ་བ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དང་། སྡིག་སོགས་སྐྱོན་པ་བསལ་བའི་ཆེད་དང་། སྒྲིབ་པ་སུན་འབྱིན་པའི་གཉེན་པོ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་སྒོམ་པ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་བཏུས་ལས། ལམ་སྒོམ་པ་གང་ཞེ་ན། འཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྒོམ་པ་དང་། བསྟེན་པའི་བསྒོམ་པ་དང་། བསལ་བའི་ཕྱིར་བསྒོམ་པ་དང་། གཉེན་པོ་བསྒོམ་པའོ། །ཞེས་དང་། བྱང་ས་ལས། སྒོམ་པ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་སོགས་སྤྱར་དྲངས་པ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། རྟེན་ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་ཚོགས་སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་གྱི་གང་ཟག་ལྔའི་སྒོམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡུལ་གྱི་སྒོས་ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་པའི་སྒོམ་གཉིས་དང་། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་རྩ་གསུམ་སྒོམ་པ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། བདེན་པ་སོ་སོ་ལ་

བཞི་དང་། །ལམ་ལ་དེ་ནི་བཅོ་ལྔར་བཤད། །ཞེས་པ་ནས། སུམ་ཅུ་བདུན་དང་སུམ་ཅུ་བཞི། །སུམ་ཅུ་རྩ་དགུ་དག་ཏུ་བཞེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྙོམ་བྱུང་ཆོས་ཅན། དབྱེ་ན་དགུ་མ་ཡོད་དེ། སྙོམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གྱི་སྙོམ་བྱུང་རེའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཐོས་པ་ཆོས་ཅན། ས་མཚམས་ཡོད་དེ། རྣ་བའི་ཐོས་ཙམ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ནའང་ཡོད་ཀྱང་། སྔར་མ་ཐོས་པ་སློབ་པའི་ཐོས་པ་ནི་ལམ་མ་ཞུགས་ནས་ས་བརྒྱད་པའི་བར་དུ་གཙོ་བོར་ཡོད་ཀྱང་འབད་རྩོལ་རགས་པ་ཞི་བའི་སྔར་མ་ཐོས་པ་ས་བཅུ་པའི་བར་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐོས་བྱུང་ཡང་དེ་དང་འདྲ། བསམ་པ་ཆོས་ཅན། དེ་ཡོད་དེ། བསམ་པ་ཙམ་ནི་སྒྲ་ཡངས་པར་གྲུས་ནས་བཅུ་པའི་བར་དུ་འགྲོ་ཡང་སྔར་སྒྲོ་འདོགས་མ་ཆོད་པ་གཅོད་ཕྱིར་སེམས་པའི་བསམ་པ་ནི་ལམ་མ་ཞུགས་ནས་ས་བརྒྱད་པའི་བར་དུ་གཙོ་བོ་དང་བཅུ་པའི་བར་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསམ་བྱུང་ཡང་རིགས་འདྲ། སྒོམ་པ་ཆོས་ཅན། དེ་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ནའང་སྒོམ་ཟིན་མ་ཉམས་པ་ཡོད་ཀྱང་ཉམས་ལེན་གྱི་སྒོམ་ནི་ལམ་མ་ཞུགས་ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་དུ་ཡོད་ཅིང་ལམ་དེའི་རིགས་འདྲ་མ་ཐོབ་པ་གསར་སློབ་ཀྱི་སྒོམ་ནི་གཙོ་བོ་ས་བརྒྱད་པའི་བར་དུ་དང་བཅུ་པའི་བར་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་ན་སྔར་མ་ཐོས་པ་གསར་སློབ་དང་དེ་འདྲའི་སེམས་པ་དང་། རང་གི་རིགས་འདྲ་མ་ཐོབ་པའི་ལམ་གཞན་ལ་གསར་སློབ་ཀྱི་སྒོམ་པ་རྣམས་མེད་དེ། ས་བརྒྱད་པ་དེ་ནས་དཔའ་བར་འགྲོ་བའི་ཏིང་འཛིན་བརྙེས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དཔའ་བར་འགྲོ་བའི་ཏིང་འཛིན་ཐོབ་པ་དེས་ལམ་སྔར་མ་བསླབས་པའི་རིགས་གང་ལའང་དེ་གསར་དུ་བསླབ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་

ལམ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་ལ་ལེགས་པར་བསླབ་ཚར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་འཁོར་སློབ་མཁན་དེས་རིམ་བཞིན་དུ་བ་གླང་གི་ཀོ་བ་དང་། ཤིང་ལེབ་དང་། འཕེན་དང་། དབྱུག་གུ་དང་། སྒྲ་བརྒྱད་པ། སྒྲ་བཅུ་དང་། སྒྲ་གཅིག་དང་། སྐྲས་མཆོན་པའི་བར་དུ་བསླབས་ནས་སྐྲས་མཆོན་པར་ཐོག་པའི་གང་ཟག་དེས་ལེགས་པར་བསླབས་ཚར་བས་ད་འཁོར་ལ་གསར་སློབ་མི་དགོས་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས། སྐྲས་མཆོན་པ་ལ་ཐོག་པར་བྱེད་པར་གནས་པས་དུས་ཕྱིས་གང་དེའང་མི་སློབ་སྟེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྔོན་ལེགས་པར་བསླབས་པའི་ཕྱིར་ཐོག་པར་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་དེ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་རོ། བློ་གྲོས་བརྟན་པ་དེ་བཞིན་དུ་དཔའ་བར་འགྲོ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཕྱིས་ཆོས་གང་ལ་ཡང་བསླབས་པར་མི་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཉིད་ལེགས་པར་བསླབ་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། འབད་རྩོལ་རགས་པས་བསླབ་མི་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཁྱབ་པར་ཐལ། དབང་བཅུ་རྗེས་མཐུན་པའང་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དང་། འདི་ལ་མི་སློབ་པ་ཟེར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་མ་ཁྱབ་སྟེ། སྔར་བཤད་པ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར།

དགེའོ།། དགེའོ།། དགེའོ།།